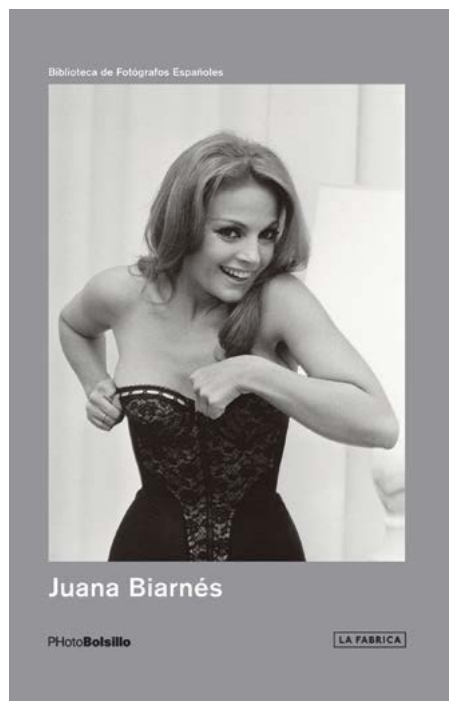

porciona una llista de passos). S'assenyala que la processó de Setmana Santa a Terrassa va esdevenir un esdeveniment tan important a pel que fa a la seva àrea d'influència, que les processons atreïen fins i tot gent forana, i sorgí la necessitat pel sometent de fer batudes per evitar robatoris a les cases dels voltants de la població. El 1932, amb l'adveniment de la II República espanyola, l'Ajuntament va decidir prohibir la processó, i l'Església local va optar per simplement exposar els passos a la Plaça Vella. Després de la Guerra Civil, l'Ajuntament franquista va recuperar la processó, que es va fer cada any fins al 1968 (en què l'assistència va ser molt minsa, ara que la gent tenia cotxe i podia marxar de vacances). El 1969 la processó va ser anul·lada per pluja i el 1970 es va deixar de fer, en obediència a una ordre papal de no fer-la més –d'acord amb les directrius del Concili Vaticà II–. Finalment, la processó es recupera ja al segle XXI, just després de la creació del Bisbat de Terrassa.

Lluís Paloma Sánchez *Juana Biarnés*. Pròleg de Jordi Rovira. Biblioteca de Fotografos Españoles, PhotoBolsillo, La Fábrica. Madrid, 2015. 96 pàgines, 13 x 18 cm. En castellà/anglès.

Amb un pròleg subtítulat *A contracorriente* com a possible subtítol també del llibre, aquest volum de petit format és en essència el catàleg de l'exposició de l'any passat a la Sala Muncunill que mai va ser publicat. És a dir, fins ara, i com a part d'una col·lecció que fa anys

que és en marxa. Es tracta d'un volum petit i força prim amb una foto de Carmen Sevilla a la portada. Suposem que aquest format, general de tota la col·lecció (Carmen Sevilla a part), es deu a un tema de preu. Bé, el que compta és la intenció: fins fa tres anys Joana Biarnés era una gran oblidada. Pel món (era més coneguda com a cuinera de nivell al restaurant Ca Na Joana, a Eivissa) i per ella mateixa (no semblava saber què tenia en aquells negatius guardats a casa fins que en Cristóbal Castro li va fer una inesperada visita). En només dos anys va passar a ser premiada amb la Creu de Sant Jordi. La resposta, o almenys una part, és recollida aquí.

Després d'una sotaportada amb una foto de la Joana Biarnés com a cuinera, de la portada interior i d'una excel·lent foto de la Joana feta per Cristóbal Cas-

tro (feta a la Sala Muncunill, ella sosté una de les fotos que va fer als Beatles a l'Hotel Avenida Palace), el pròleg, titulat *A contracorriente*, és en castellà i està signat per Jordi Rovira. Tot just quatre pàgines, amb lletra petita i amb quatre fotos reproduïdes de molt petites dimensions, quasi de negatiu. Suficient per fer un resum biogràfic de la Joana amb traç ample i deixant fluir l'admiració. Admiració tant per la dona que va saber imposar-se en un món d'homes com per l'obra resultant. Les dues coses tenen mèrit, certament.

I llavors, quaranta-vuit fotos. Totes del període entre 1964 i 1972 (algunes no estan datades). I totes excel·leixen per una raó o una altra. No en sobra ni una. Tot i això, alguna perd una mica respecte de la còpia de la Sala Muncunill de fa un any, per una simple qüestió de mida: en el millor dels casos, les poques fotos més grans són a doble pàgina d'un volum de 13 x 18 cm, i no sense marges, mentre que la majoria són de la mida d'una còpia en paper de les de fa quinze anys. I totes les fotos del volum estan en blanc i negre (evidentment: era el format típic de l'època; però almenys el retrat de la Joana fet pel Cristóbal Castro era originalment en color. Aquí en B/N per un tema de costos?). A la vegada, no deixa de cridar l'atenció que algunes pàgines parells estan en blanc. Suposem una maquetació amb intenció, però potser es podien haver emprat per presentar més fotografies. Almenys, hi ha poques diferències amb el que vam veure a la Sala Muncunill, cosa que vol dir que el material aquí recollit és un bon mostrari del que la Joana va

fer en aquells anys: fotos de famosos fetes amb una perfecció formal absoluta, combinada amb fotografia documental (en els dos casos, una maniobra típica en ella era fer fotos amb molts elements però en les quals un d'aquests elements acaparava naturalment tota l'atenció, una cosa molt difícil de fer) i fotografia de moda, de vegades força surrealista. L'únic oblit important és que, ja fos per raons d'espai disponible o per alguna raó més esotèrica, no apareix cap foto de l'important reportatge de la riuada del 62. Un esdeveniment de difícil encaix en el tema general del llibre, però del qual la Joana signa almenys una de les fotos més conegudes (la d'un Citroën 11 i un Citroën 2CV en equilibri precari al carrer Col·lumela, amb un Goggomobil fet pols en primer terme, la recordeu?).

Al final del llibre hi ha una breu cronologia, una traducció a l'anglès del pròleg de Jordi Rovira, una pagineta de crèdits... i part de la fulla de contactes de la foto núm. 1 de les recollides aquí (Antonio el Bailarín amb Rudolf Nureyev, Madrid, 1971).

En conjunt, un volum d'obligada visita, sempre que es consideri com un primer pas cap a un llibre de grans dimensions que apaivagui la set de fotografies de Joana Biarnés que aquest petit volum desperta. Per una banda ella sembla que té més fotos importants al seu arxiu personal, i per l'altra, una tasca caríssima però molt interessant que queda pendent és la de regirar arxius de revistes a la recerca de negatius que no li van ser retornats (*Rolling Stone* encara li deu el negatiu d'una part del celebra-

díssim reportatge dels Beatles el 3 de juliol de 1965, i una revista italiana no concretada es va quedar amb el negatiu d'una foto de Luís Miguel Dominguín que aparentment és de les millors de la Joana). Estem, per tant, davant d'una obra oberta a completar.

Lluís Paloma Sánchez

El Bisbat d'Ègara. Ajuntament de Terrassa, Museu de Terrassa. Coordinació: Domènec Ferran i Gómez. Comissariat: Antonio Moro i García, Gemma Ramos i Serra. Sala Capitular del Castell-Cartoixa de Vallparadís. Exposició Temporal.

Parlem d'una exposició temporal del Museu de Terrassa que hi és per relativament poc temps (uns pocs mesos). Curiosos, doncs, que sigui una exposició amb força contingut, sempre que s'accepti cert punt de partida. Examinem-ho.

En entrar al Castell-Cartoixa ens rep a la nostra esquerra un plafó de presentació, habitual en les exposicions del Museu a la Sala Capitular. Comença dient: "Enguany s'ha presentat la candidatura a Patrimoni de la Humanitat de la UNESCO de les pintures altmedievales del conjunt monumental de les Esglésies de Sant Pere". A això s'afegeix l'oportunitat de commemorar el 1.400 aniversari de la celebració del Concili Egarenc. Una darrera motivació és que aquesta exposició és la continuació del cicle endegat el 2010 amb l'exposició *L'istme de Sant Pere - L'ocupació d'un territori*. Aquest cop l'exposició se cenyeix

a l'espai temporal entre el 450 d.C. i el segle VIII.

Entrem a la Sala Capitular i observem un espai força ordenat i diàfan. Amb només un parell de sortints que divideixen òpticament la sala en dos, el que podem copsar a primera vista són una sèrie de panells de fons fosc, normalitzats amb una imatge de les esglésies de Sant Pere a la part de baix, i comptant quinze panells en total, encara que "panells" ho diem per comoditat, ja que es tracta de plàstic adhesiu imprès i enganxat sobre la fusta blanca habitual de la sala aquests darrers temps. Dividint la disposició hi ha set vitrines (o taules/pedestals) que contenen restes arqueològiques propietat del Museu. Aquestes darreres se'n ofereixen com a objectes en si mateixos, i a part de breus targetes amb una identificació i l'època aproximada de realització, el cert és que aquestes peces (des d'anells i recipients fins a peces d'una columna) són més una il·lustració —o una oportunitat de ser presentades— que una unitat discursiva amb intenció.

L'expectació, doncs, fa que ens dirigim cap als panells. I aquests no deceben. Densos, complets i clars, la seva lectura es fa interessant, i a més compten amb il·lustracions cuidades, des de seccions dibuixades de com es distribuïa l'espai a les edificacions en aquella època fins a reconstruccions informàtiques d'aspecte gairebé fotogràfic de com es pensa que lluí el conjunt arquitectònic de Sant Pere en un determinat moment. I encara que els organitzadors de l'exposició no hi defensen cap tesi en concret,